

Marts 2023

SUPERSYGEHUSENE HAR NU KOSTET 9,4 MIA. KR. MERE END VENTET

Analyse udarbejdet af
Cheføkonom Jens Hjarsbech og research assistant Adam Munk Riis

AXCELFUTURE
ERHVERVSLIVETS TÆNKETANK

HOVEDKONKLUSIONER

- I november 2022 opgjorde Axcelfuture meromkostningerne ved opførelsen af de seks helt nye supersygehuse i Aalborg, Århus, Gødstrup, Odense, Køge og Hillerød til 8 mia. kr. Meromkostningerne kommer i form af budgetoverskridelser, kvalitetsforringelser og forsinkelser.
- Med opdaterede omkostninger og nye forsinkelser er budgetoverskridelserne på supersygehusene steget med yderligere 1,4 milliarder til 9,4 milliarder kroner.
- De nye forsinkelser er kommet på Nyt Hospital Nordsjælland og Odense Universitetshospital. Odense Universitetshospital har derudover haft nye meromkostninger for 543 millioner.
- Byggerierne af supersygehusene har altså mødt et utal af problemer. Fire af supersygehusene har overskredet budgettet, tre har måttet skære i projekterne, mens fem ikke står klar til tiden.
- Budgetoverskridelserne er indtil videre på 2,7 mia. kr., mens besparelser har betydet kvalitetsforringelser for 2,2 mia. kr. Endelig har forsinkelserne betydet en samlet ekstra kapitalomkostning på 4,5 mia. kr.
- Samlet set har problemerne med byggerierne indtil videre medført en meromkostning på hele 33,5 pct. af de oprindelige budgetter.
- Værst ser det ud for Nyt Aalborg Universitetshospital, hvor budgetoverskridelser og forsinkelser har betydet en meromkostning på 2,7 mia. kr. svarende til 64 pct. af det oprindelige budget.
- Byggeriet af supersygehusene har altså været stærkt utilfredsstillende og har kostet samfundet langt flere penge end planlagt. De store budgetoverskridelser og forsinkelser har haft markante samfundsøkonomiske omkostninger, og det er tydeligt, at noget i processen ikke har været optimalt.

SUPERSYGEHUSENE HAR KOSTET 9,4 MIA. KR. MERE END VENTET (INDTIL VIDERE)

Da daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen tilbage i 2007 fremlagde visionen om en storstilet sygehusplan, blev der afsat 27,8 milliarder kr. til at bygge seks helt nye supersygehuse i Aalborg, Århus, Gødstrup, Odense, Køge og Hillerød.

15 år senere kan vi konstatere, at byggerierne har mødt et utal af problemer. Fire af supersygehusene har overskredet budgettet, tre har måttet skære i projekterne, mens fem ikke stod klar til tiden. Gennem indsamling af information om byggeprocesserne giver vi her et indblik i de samlede økonomiske omkostninger for de seks projekter. Omkostningerne stammer fra budgetoverskridelser, tab af kvalitet ved besparelser samt kapitalomkostninger ved forsinkelser.

De seneste problemer, der er opstået, er fx skimmelsvamp i 400 rum og 200 toiletkabiner på OUH i Odense, mens det er blevet offentliggjort, at det tidligst står klar i slut 2025. Derudover har Nyt Hospital Nordsjælland måtte udskyde åbningen endnu en gang og forventes først at stå klar i 2026. Ifølge seneste årsrapportering fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet har Nyt Hospital Nordsjælland en færdiggørelsesgrad på 46 procent og OUH har en færdiggørelsesgrad på 55 procent¹. De nye omkostningerne inkluderet i dette opdaterede notatet føjer 1,4 mia. kroner ekstra til vores oprindelige opgørelse på 8 mia. kr.

Sprængte budgetter og tvungne besparelser

Samlet set har der været budgetoverskridelser ved de seks supersygehuse på 2,7 mia. kr., jf. figur 1 og boks 1, hvoraf Nyt Aalborg Universitetshospital står for de 1,4 mia. kr.

Skal de reelle meromkostninger ved supersygehusene vurderes korrekt, er det dog ikke nok bare at se på budgetoverskridelserne, men også de besparelser, der har måttet foretages for at undgå for store budgetoverskridelser. For disse besparelser giver kvalitetsforringelser, der også skal indregnes, når problemerne ved byggerierne skal opgøres.

F.eks. er byggeriet af DNU Aarhus ikke gået over de budgetterede 4 milliarder kr., men sygehuset har efterfølgende været nødsaget til at finde besparelser på 1 milliard kr. pga. uventede udgifter til flytning fra de gamle til det nye sygehus. Dette vil unægtelig have indflydelse på kvalitet og velvære for patienter og ansatte på sygehuset.

Et andet eksempel er Nyt Aalborg Universitetshospital, hvor et patienthospital og et grønt areal er blevet sparet væk – besparelser der i øvrigt ikke indgår i vores opgørelse, da det ikke har været muligt at sætte beløb på dem.

De fire supersygehuse, der har overskredet budgetterne og foretaget besparelser i byggeriet, er i gennemsnit gået 26% over budget². Dette må i øvrigt anses for underkantsskøn, da der som nævnt er besparelser, der ikke har været muligt at opgøre i kroner og øre.

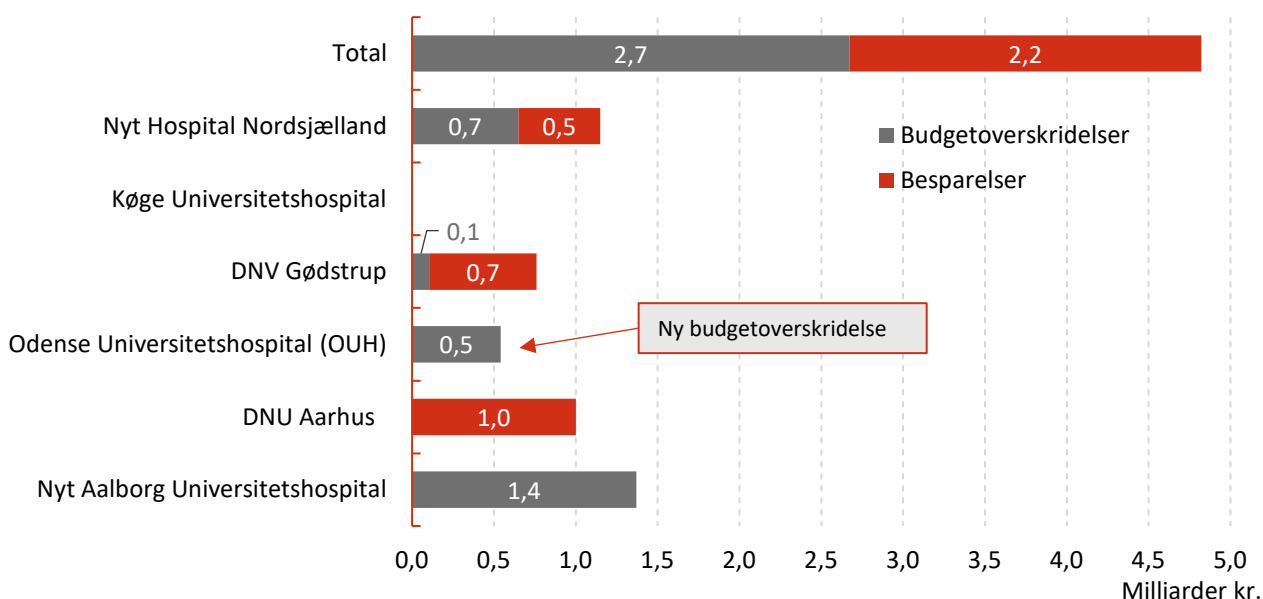
---

¹ [SUU Alm.del - Bilag 67: Årlig rapportering for 2022 til FIU og SUU om kvalitetsfondsstøttede sygehusbyggerier \(D2469816\).pdf \(ft.dk\)](#)

² Nyt Hospital Nordsjælland, DNV Gødstrup, DNU Aarhus og Nyt Universitetshospital Aalborg

Samlet set har meromkostningerne været på 4,9 mia. kr., hvoraf de 2,7 milliarder kr. stammer fra budgetoverskridelser, mens de 2,2 milliarder kr. skyldes besparelser, jf. figur 1.

FIGUR 1: STOR EKSTRAREGNING FRA BUDGETOVERSKRIDELSER OG BESPARELSER

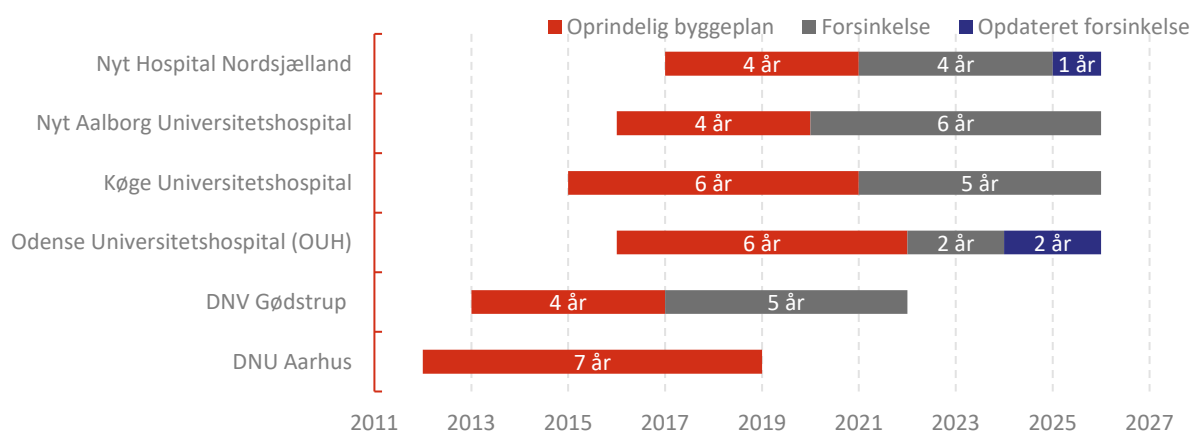

Kilde: Baseret på nyeste tilgængelige information fra projekterne – se appendiks.

Store forsinkelser giver yderligere omkostninger

Supersygehusene har dog ikke kun været langt dyrere end antaget, de har også været ramt af massive forsinkelser, som har ramt 5 af 6 supersygehuse jf. figur 2. I gennemsnit har de fem forsinkede sygehuse været forsinket fem år. Dette tal er den nyeste vurdering, men der er risiko for endnu større forsinkelser, da der fortsat bygges på fire af supersygehusene. Det værste eksempel er Nyt Aalborg Universitetshospital, der på nuværende tidspunkt forventes at stå færdigt i 2026, hele 6 år efter den oprindelige plan.

FIGUR 2: FORSINKELSER I BYGGERIET AF SUPERSYGEHUSENE

Kilde: Baseret på nyeste tilgængelige information fra projekterne – se appendiks.

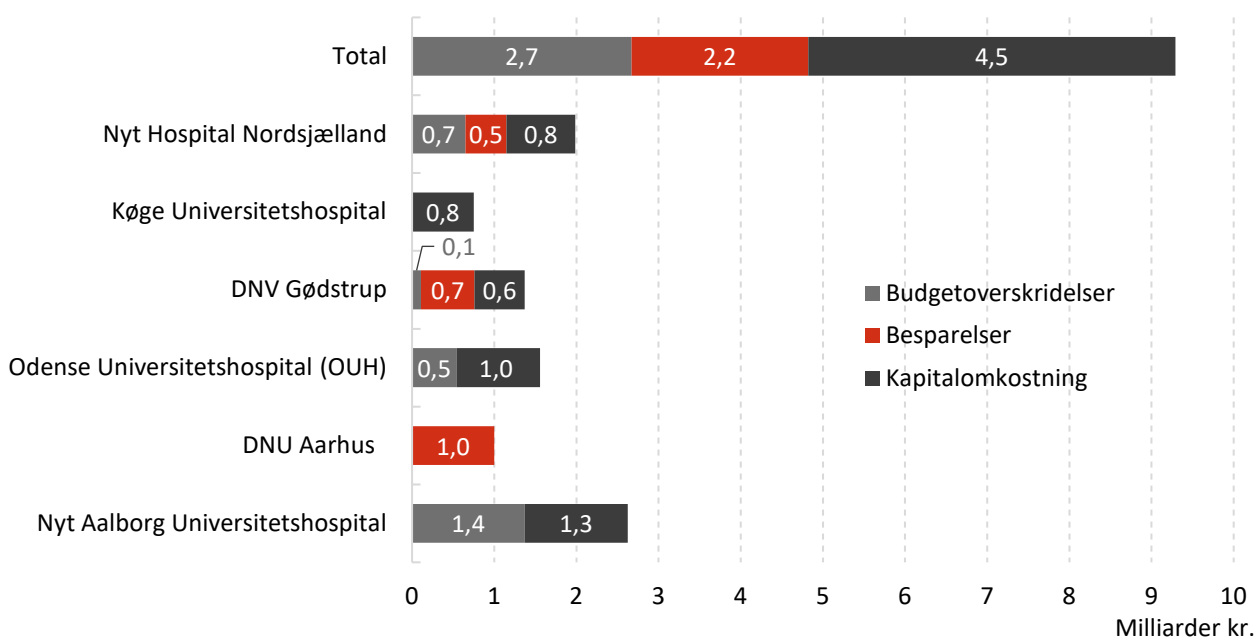
Anm: Forsinkelser er beregnet ud fra oprindelige plan for, hvornår supersygehusene skulle være færdige, og de seneste forventninger om hvornår de står klar.

De store forsinkelser af byggerierne har haft konsekvenser for regionernes planer for indflytningen til flere af supersygehusene. Ud over de logistiske udfordringer, det har givet regionerne, har det

medført økonomiske omkostninger. Den samlede kapitalomkostning forbundet med forsinkelserne af byggeriet af sygehusene løber op i 4,5 milliarder kr., jf. boks 2.

Derfor ender projekternes samlede omkostninger med at blive langt over de budgetterede 27,8 milliarder kr. Når de samlede meromkostninger er opgjort, er de seks supersygehuse nu samlet gået 9,4 milliarder kr. over budget, jf. figur 3. Dette er en stigning på 1,4 milliarder siden vores opgørelse fra november. Den største meromkostning stammer fra Nyt Aalborg Universitetshospital, hvorfra knap halvdelen af meromkostningerne stammer fra kapitalomkostninger fra forsinkelsen på (indtil videre) seks år. På det seneste er det især Nyt Hospital Nordsjælland, som oplever store problemer med byggeriet. Der meldes om yderligere forsinkelser, og omkostningerne stiger.

FIGUR 3: SAMLEDE MEROMKOSTNINGER VED SUPERSYGEHUSENE

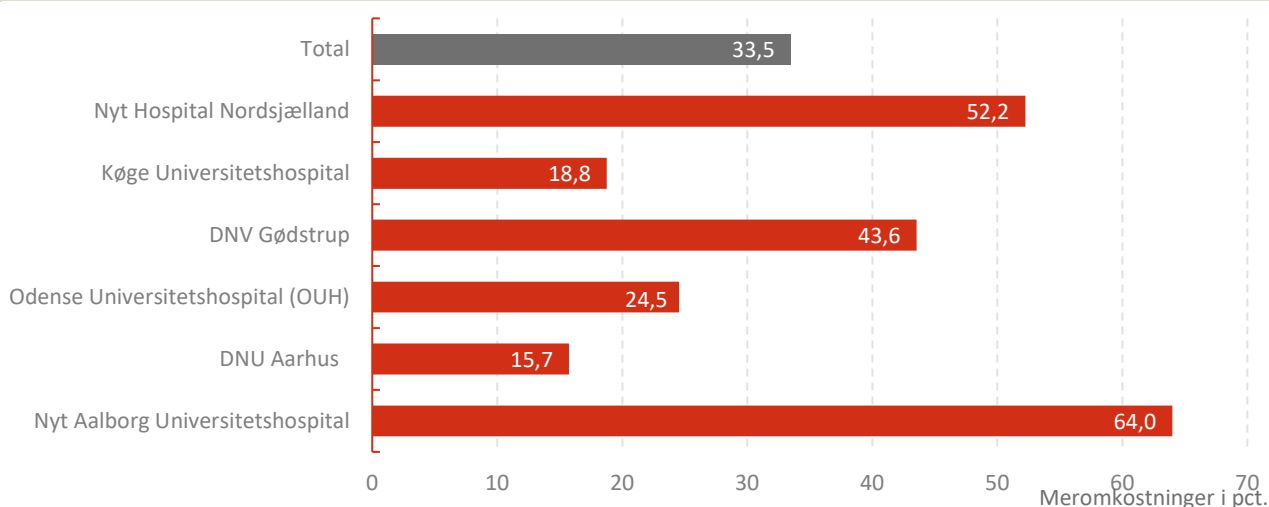

Kilde: Baseret på nyeste tilgængelige information fra projekterne – se appendiks.

Note: Til at beregne kapitalomkostningen er den samfundsøkonomiske diskonteringsrente på 3,5 pct. benyttet.

Samlet set har budgetoverskridelserne, kvalitetsforringelserne og forsinkelserne betydet meromkostninger ved supersygehusene på 33,5 pct. ift. de oprindelige budgetter, jf. figur 4. Værst ser det ud for Nyt Aalborg Universitetshospital, hvor meromkostningerne er på 64 pct. af det oprindelige budget.

FIGUR 4: MEROMKOSTNINGER IFT. DET OPRINDELIGE BUDGET

Kilde: Egne beregninger på baggrund af figur 1-3

BOKS 1: INDSAMLING AF DATA

Udregningerne i dette notat er baseret på de nyeste tal der er offentliggjort vedrørende de seks byggeprojekter.³ Der er indsamlet data manuelt fra byggeriernes egne hjemmesider, samt artikler og udtalelser om byggerierne. Derfor er tallene i dette notat konstrueret ud fra den information, der på nuværende tidspunkt er offentligt tilgængeligt.

Byggerierne er blevet forsinket ad flere omgange, mens budgetoverskridelser og besparelser er kommet løbende. Tallene tager udgangspunkt i den senest udgivne information, og budgetoverskridelser og besparelser er lagt sammen for hele perioden siden projekterne blev igangsat. Flere af sygehusene står ikke færdige endnu, og derfor er sidste melding omkring dato for ibrugtagning brugt til at beregne forsinkelsen for det enkelte sygehus.

Vi ser bort fra byggerierne af psykiatridelinger, da de anses som særskilte projekter.

BOKS 2: UDREGNING AF KAPITALOMKOSTNINGERNE VED FORSINKELSER

Forsinkelserne på projekterne har medført en kapitalomkostning, som skal medregnes i opgørelsen over meromkostningerne ved forsinkelsen af supersygehusene.

Til at beregne kapitalomkostningen har vi anvendt den samfundsøkonomiske reale diskonteringsrente, som Finansministeriet har fastsat, på 3,5 pct. pa. Denne består af kalkulationsrenten på 2,0 pct. plus en risikopræmie på 1,5 pct. Denne rente er konservativt sat (dvs. den er et underkantskøn), idet en del af omkostningerne påhviler private entreprenører, som har en væsentligt højere kapitalomkostning end staten. Forsinkelserne har endvidere påført regionerne omkostninger til at håndtere logistiske problemer, som ikke er medtaget i beregningerne⁴.

KONTAKT
JENS HJARSBECH
CHEFØKONOM
TLF. 26 19 65 25
JH@AXCEFUTURE.DK
[LINKEDIN.COM/IN/JENSUHJARSBECH/](https://www.linkedin.com/in/jensuhjarsbech/)

³ Pr. 22/2/2023

⁴ Dokumentationsnotat – den samfundsøkonomiske diskonteringsrente, Finansministeriet (2021)
[Dokumentationsnotat for den samfundsøkonomiske diskonteringsrente \(fm.dk\)](#)

APPENDIKS - KILDELISTE

[SUU Alm.del - Bilag 359: Status på kvalitetsfondsstøttede sygehusbyggerier til Folketingets Sundhedsudvalg pr. 2. kvartal 2022 \(ft.dk\)](#)

[SUU Alm.del - Bilag 67: Årlig rapportering for 2022 til FIU og SUU om kvalitetsfondsstøttede sygehusbyggerier \(D2469816\).pdf \(ft.dk\)](#)

DNV Gødstrup:

Forsinkelse og budgetoverskridelse: [Jysk supersygehus forsinkes igen: Fordyres med 110 millioner kroner - Licitationen](#)

[Allerede fire år forsinket: Åbningen af nyt supersygehus udskydes yderligere | Midt- og Vestjylland | DR](#)

Kvalitetsforringelser: [Ugeskriftet.dk](#)

Nyt Aalborg Universitetshospital:

Budgetoverskridelse og forsinkelse: [Byggeriet af Nyt Aalborg Universitetshospital i store vanskeligheder – men der er en vej frem \(rn.dk\)](#)

[Nordjysk supersygehus overskrider budgettet med 1,37 mia. kr. | Dagens Byggeri](#)

Kvalitetsforringelse og budgetoverskridelse: [Medie: Skandaleramt supersygehus ramt af nye problemer \(berlingske.dk\)](#)

Odense Universitetshospital (OUH):

Byggestart og forventet levering: [Supersygehus overskrider budgettet med 1,3 milliarder kroner | TV SYD](#)

Forsinkelse: [SUU Alm.del - Bilag 359: Status på kvalitetsfondsstøttede sygehusbyggerier til Folketingets Sundhedsudvalg pr. 2. kvartal 2022 \(ft.dk\)](#)

[Estate Media – Nyt OUH bliver forsinket bliver for tredje gang og bliver en halv milliard dyrere](#)

Nyt Hospital Nordsjælland:

Forsinkelse og budgetoverskridelser: [Regningen for nordsjællandsk supersygehus vokser igen - Licitationen](#)

[Supersygehus i Nordsjælland sprænger budgettet igen - TV 2](#)

Budgetoverskridelser: [Administrationens bemærkninger til brev fra Sundhedsministeren vedr. Nyt Hospital Nordsjælland \(regionh.dk\)](#)

[Bilag 1 - Kvartalsrapport for 2. kvartal 2022 \(regionh.dk\)](#)

Køge Universitetshospital:

Forsinkelse: [Ikke så super: Sygehuse er 37 år forsinket | Fagbladet 3F](#)

DNU Århus:

Kvalitetsforringelser: [Udsigt til store besparelser på sygehus: Mangler en milliard kroner | TV2 ØSTJYLLAND \(tv2ostjylland.dk\)](#)

[Supersygehus byggede ikke stort nok – må bruge 20 millioner om året på husleje andre steder | Østjylland | DR](#)